

WAT MOET IK REGELEN ALS IK 18 BEN?

checklist van belangrijke punten

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
HUISARTS EN TANDARTS	4
FINANCIËN	5
VERHUIZEN	6
WONEN	8
HUURTOESLAG	9
INBOEDELVERZEKERING	10
ZORGVERZEKERING	10
WAJONG	12
DIGID	13
STUDIEFINANCIERING	14
BIJBAANTJE	16
BELASTINGTOESLAGEN	18
SCHOOL / OPLEIDING / UITKERING	19
RIJBEWIJS	20
HANDIGE WEBSITES	21
NOTITIES	22

INLEIDING

Als je 18 wordt, moet je alles zelf regelen en betalen. Het is goed om te weten wat je moet regelen en hoe je dat moet doen. In deze checklist zijn de belangrijkste onderdelen beschreven die van groot belang zijn wanneer je 18 wordt en/of zelfstandig gaat wonen.

Het is erg belangrijk dat je al je papieren goed bewaart en ordent in een klapper, zodat je altijd alles snel bij de hand hebt.

Begrijp je iets niet of heb je ergens hulp bij nodig? Vraag dan of je ouders, vrienden of iemand anders in je omgeving je kan helpen. Internet kun je ook raadplegen.

Anne Wijns, 2013

HUISARTS EN TANDARTS

Als je gaat verhuizen, is het belangrijk dat jij je verhuisgegevens doorgeeft bij je huisarts en tandarts. Is het handiger om over te stappen naar een andere huisarts/tandarts? Doe dit dan zo snel mogelijk.

Kies een huisarts die jou aanspreekt en maak een afspraak om je over te laten schrijven.

NOTITIES:

FINANCIËN

Houd een kasboekje bij waarin je precies opschrijft wat je iedere maand binnenkrijgt en hoeveel je uitgeeft en aan wat. Op deze manier heb je een duidelijk overzicht van je financiën en weet je precies hoeveel je nog overhoudt om eventueel te kunnen sparen.

Kijk eens op www.kasboek.nl hoe je een kasboekje kunt bijhouden.

Het is handig om naast je betaalrekening, waarop je salaris en toeslagen binnenkomen, een spaarrekening te hebben waar je maandelijks (als dat kan) een bedrag op spaart. Dit bedrag heb je achter de hand wanneer je bijvoorbeeld een onverwachte uitgave hebt zoals een kapotte wasmachine of een nieuwe fiets.

Hoeveel je per maand spaart hangt af van je vaste lasten zoals huur, zorgtoeslag, boodschappen, telefoonrekening, ov kaart, etc.

VERHUIZEN

Stroom je na je 18^e uit de jeugdzorg en wil je zelfstandig gaan wonen, dan is het belangrijk dat je je tijdig inschrijft bij woonstichtingen of studentenkamers.

Bedenk van tevoren goed hoeveel je per maand kunt besteden aan huur, aan welke voorwaarden de kamer of het appartementje moet voldoen (denk aan gedeelde voorzieningen zoals badkamer en keuken) en waar je graag wilt wonen. Houd hier ook rekening met de afstand naar je werk en het vervoer dat je tot je beschikking hebt.

Als je gaat verhuizen naar een kamer of appartementje, dan moet je bij de gemeente waar je gaat wonen, je gegevens doorgeven. Het is belangrijk dat je dit uiterlijk vijf dagen nadat je verhuisd bent doet. Als je dat niet doet, kan dit gevolgen hebben voor je studiefinanciering of uitkering.

Je kunt je verhuizing doorgeven via de website van de gemeente, maar ook bij het loket. Bij het doorgeven van je verhuizing moet je de volgende documenten meenemen:

- een geldig legitimatiebewijs (paspoort, rijbewijs, Nederlandse identiteitskaart of Vreemdelingendocument)
- een bewijs van bewoning (huurcontract, koopakte of toestemmingsverklaring van de hoofdbewoner).

Geef ook bij je bank, zorgverzekering en je eventuele abonnementen (telefoon/tijdschriften ed.) door dat je verhuisd bent.

Enkele adressen in regio Parkstad zijn:

Stichting studentenhuisvesting

Nieuw Eyckholt 330
6419 DJ Heerlen
Telefoon: 045-400 66 15
E-mail: ssh@hszuyd.nl

Studentenkamerverhuur Heerlen

Bekkerweg 47-K1
6417 BT Heerlen
Telefoon: +31 (0)65 422 0740
 +31 (0)62 953 3024
Email: info@studentenkamers.com

Of neem eens een kijkje op internet:
www.kamertje.nl
www.kamernet.nl
www.opkamers.nl
www.wellernet.nl
www.wonenlimburg.nl
www.woonpunt.nl
www.wonen-zuid.nl
www.wsdevoorzorg.nl
www.heemwonen.nl
www.woningstichtingvoerendaal.nl

NOTITIES:

WONEN

Ga je op jezelf wonen? Dan is het belangrijk om te weten wat je iedere maand allemaal voor kosten hebt.

Hieronder een overzicht:

- Borg (eenmalige kosten die je vaak terugkrijgt wanneer je gaat verhuizen en de woning in goede staat achterlaat. De borg is meestal een bedrag van één maand huur)
- Huur
- Gas / water / licht
- Internet
- Telefoon
- Boodschappen
- Openbaar vervoer
- Kleding
- Uitgaan
- Schoolgeld
- Sportvereniging
- Auto
- Scooter
- Verzekeringen
- Gemeentebelasting

Zet al je kosten goed op een rij en houd deze bij in het kasboekje. Op deze manier weet je precies waar jij je geld aan uitgeeft en wat je nog overhoudt om eventueel te sparen.

NOTITIES:

HUURTOESLAG

Als je op jezelf gaat wonen, kun je in aanmerking komen voor huurtoeslag. Huurtoeslag houdt in dat je van de overheid maandelijks een bepaald bedrag krijgt waar je voor een gedeelte je huur mee kan betalen.

Huurtoeslag is inkomensafhankelijk. Hoe meer je verdient, hoe minder huurtoeslag je krijgt. Het maximum bedrag dat je aan huurtoeslag kunt krijgen is € 366,37 per maand.

Om voor huurtoeslag in aanmerking te komen, moet je aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Je bent 18 jaar of ouder.
- Je huurt een woonruimte die geheel voor jezelf is. Dit houdt in dat je beschikt over een eigen voordeur met woon/slaapkamer en met een eigen keuken en toilet met waterspoeling.
- Op het adres waar je woont staan alleen jij en/of je medebewoner ingeschreven.
- Het (gezamenlijke) inkomen en huurprijs zijn niet te hoog.
- Je hebt geen voordeel uit sparen en beleggen.

INBOEDELVERZEKERING

Als je op jezelf gaat wonen, is het belangrijk om je spullen te verzekeren via een inboedelverzekering. Deze verzekering dekt alle schade aan je meubels in huis, kleine huisdieren, fiets en scooter wanneer er bijvoorbeeld brand is geweest. Deze verzekering kun je afsluiten bij je eigen bank.

Wil je een inboedelverzekering afsluiten? Neem dan contact op met je bank om te bekijken hoeveel deze verzekering voor jou kost.

ZORGVERZEKERING

Zodra je 18 jaar wordt, dien je zelf een zorgverzekering af te sluiten. Wanneer je dit niet doet, kan je een boete krijgen. Voor jongeren zijn er speciale pakketten samengesteld door zorgverzekeraars waarin de belangrijkste zaken voor jongeren zijn opgenomen. Deze pakketten zijn vaak goedkoper.

Iedere zorgverzekering bevat een basisverzekering. Deze verzekering is verplicht en kost ongeveer € 100,- per maand. De inhoud van het basispakket wordt bepaald door de overheid en bevat de volgende zorg: bezoek aan huisarts, geneeskundige zorg, het verblijf in een ziekenhuis, medicijnen en geneesmiddelen, kraamzorg, dieetadvisering (consult van 3 uur) en een programma om te stoppen met roken.

Per zorgverzekeraar kunnen de kosten van het basispakket verschillen. Het is belangrijk dat je de verschillende verzekeraars goed vergelijkt. Het basispakket dekt niet alle zorg die jij misschien nodig hebt. Je kunt dan nog een aanvullende verzekering afsluiten naast je basisverzekering waarin je bijvoorbeeld de tandarts of fysiotherapie opneemt. Als je daar voor kiest is het belangrijk om goed op te letten hoeveel procent er van de kosten gedekt worden door de verzekering.

Dit kan zijn 50%, 80% of 100%. Kies je voor een hogere dekking dan wordt je aanvullende verzekering ook duurder. Ook kun je voor een lagere dekking kiezen en zelf meer betalen zodra je gebruik maakt van bijvoorbeeld fysiotherapie. Het voordeel daarvan is dat je per maand een lagere premie moet betalen.

Bij het afsluiten van een zorgverzekering hoort ook een eigen risico. Dit bedrag is (in 2013) € 350,- en dit betaal je voor het gebruik van geneeskundige zorg of het gebruik van medicijnen. Het is belangrijk dat je vanaf het begin van het jaar dit bedrag apart houdt zodat jij je zorg kunt betalen. Wanneer bepaalde zorg, bijvoorbeeld de tandarts, maar voor 50% of 75% vergoed wordt door de verzekering dan zijn de overige kosten voor jouw rekening. Deze kosten vallen buiten het eigen risico.

Voor het afsluiten van een zorgverzekering is het belangrijk om alle zorgverzekeraars te vergelijken zodat je weet dat je goed bent verzekerd en dat je niet teveel betaalt. Je kunt de zorgverzekeraars vergelijken op internet.

Als je alleen woont en niet meer dan € 30.393,- per jaar verdient dan krijg je per maand zorgtoeslag. Dit is een bedrag van ongeveer € 69,- per maand en is inkomensafhankelijk. Je kunt zorgtoeslag aanvragen vanaf het moment dat je 18 jaar bent en die krijg je de eerstvolgende maand uitbetaald. Deze zorgtoeslag helpt jou voor een gedeelte om je zorgverzekering te kunnen betalen.

Kijk op www.zorgtoeslag.nl hoe jij je zorgtoeslag kunt aanvragen.

NOTITIES:

WAJONG

De wet Wajong staat voor 'Wet werk en arbeidsondersteuning jong-gehandicapten'.

Je kunt Wajong aanvragen als je een ziekte of handicap hebt. Deze wet helpt mensen vanaf 18 jaar bij het vinden en behouden van betaald werk. Tevens ondersteunt deze wet je bij het volgen van een passende opleiding. Wanneer je niet kunt werken vanwege je ziekte of handicap, dan heb je recht op een Wajong uitkering.

Je kunt Wajong aanvragen via de website: www.uvw.nl

DIGID

Een DigiD code dien je aan te vragen wanneer je gebruik wilt maken van websites van de overheid.

Middels de DigiD code, die je zelf samenstelt met een zelfgekozen gebruikersnaam en wachtwoord, kun je je via internet legitimeren wanneer je op een website van de overheid bent.

Je kunt je DigiD aanvragen op de website: www.digid.nl
Houd je mobiele telefoon en je burgerservicenummer bij de hand.

Je burgerservicenummer vind je op je identiteitskaart, paspoort of rijbewijs.

NOTITIES:

STUDIEFINANCIERING

Vanaf je 18e ben je niet meer leerplichtig wanneer je minimaal een MBO-diploma niveau 2 behaald hebt. Wanneer dit niet het geval is, dan ben je leerplichtig tot je 27e. Tussen je 18 en 27e heb je in de meeste gevallen recht op studiefinanciering. Deze bestaat uit een basisbeurs en eventueel een lening en een aanvullende financiering.

De basisbeurs is er voor iedereen die studeert. Deze is voor iedereen even hoog, behalve als je op kamers woont. Dan is de basisbeurs hoger. De overheid kijkt of je recht hebt op een aanvullende financiering. Deze hangt af van het inkomen van je ouders.

Het is per persoon verschillend hoelang je recht hebt op studiefinanciering. Als je na het voortgezet onderwijs een MBO-opleiding gaat volgen dan heb je recht op 4 jaar studiefinanciering. Wil je erna nog een HBO-opleiding gaan doen, dan heb je nog een keer recht op 4 jaar financiering en de studenten OV chipkaart. Neem contact op met de DUO – IB groep om na te vragen hoe jouw studiefinanciering geregeld wordt zodra je verder wilt studeren.

Aan welke voorwaarden moet je voldoen om recht te hebben op studiefinanciering?

Voor een MBO-student:

Om recht te hebben op studiefinanciering moet je 18 jaar zijn. In de eerste maand van het kwartaal dat volgt op je 18de verjaardag krijg je voor het eerst studiefinanciering. Dit is altijd in de maanden januari, april, juli of oktober. Je moet een voltijd (BOL) opleiding volgen om studiefinanciering te krijgen. Deze krijg je niet wanneer je deeltijd (BBL) opleiding volgt. Je dient de Nederlandse nationaliteit te hebben om studiefinanciering te kunnen krijgen.

Voor een HBO-student:

Als HBO-student krijg je studiefinanciering wanneer je een voltijd- of duale opleiding volgt aan een HBO of een universiteit. Je kunt studiefinanciering voor een HBO of universiteit aanvragen tot je 30^e jaar. Wanneer je op 1 juli nog geen 18 bent, dan heb je recht op studiefinanciering vanaf het kwartaal dat volgt op de begindatum van je opleiding. Je dient de Nederlandse nationaliteit te hebben om studiefinanciering te kunnen krijgen.

NOTITIES:

BIJBAANTJE

Als je op jezelf gaat wonen, is het belangrijk dat je financieel rondkomt. Zit je nog op school? Dan is het belangrijk dat je een bijbaantje hebt. Je kunt een bijbaantje vinden door naar winkels / bedrijven / horeca te gaan en te vragen naar sollicitatieformulieren of door te kijken op internet.

Ben je klaar met school? Dan kun je via uitzendbureaus en via het UWV (werkbedrijf), advertenties in kranten, vakbladen en op websites zoeken naar een baan. Als je gaat solliciteren, is het belangrijk dat je een goede sollicitatiebrief kunt schrijven waarin jij jezelf verkoopt. Zorg dat je niet overdrijft en dat je brief geen spelfouten bevat. Een sollicitatiebrief is onderverdeeld in een aantal stappen:

1. De opening: Naar welke vacature solliciteer ik?
2. Motivatie: Waarom wil ik deze baan graag hebben?
3. Jezelf verkopen: Waarom ben ik geschikt voor deze baan? Benoem hier de opleidingen die je gevolgd hebt en welke ervaring je al hebt.
4. Afsluiting: Geef aan dat je graag een gesprek wilt om je motivatie voor deze baan mondeling toe te lichten.

Naast een sollicitatiebrief is het ook belangrijk je een Curriculum Vitae (CV) schrijft. Je CV is een soort visitekaartje waarin je beschrijft wie je bent, wat je vaardigheden zijn, welke opleidingen je gevolgd hebt en of je er diploma's voor gehaald hebt. Tevens beschrijf je welke ervaringen je in de praktijk hebt. Het is zeer belangrijk dat zowel je sollicitatiebrief als CV er netjes uitziet en geen spelfouten bevat.

NOTITIES:

Als je ergens wordt aangenomen, dan teken je een contract. Aan dit contract is in veel gevallen een CAO verbonden. Een CAO (Collectieve Arbeidsovereenkomst) is een verzameling afspraken tussen werkgevers en werknemers. In de CAO staan alle rechten en plichten op het gebied van jouw werk. In de CAO staat bijvoorbeeld beschreven wanneer je je ziek mag melden, en welk recht jij hebt op vrije dagen. De CAO kun je altijd opvragen bij je werkgever (je baas). Het is belangrijk om deze goed door te lezen.

Als je een (bij)baan hebt, krijg je maandelijks een loonstrookje. Op dit loonstrookje staan gegevens van jou en je werkgever vermeld. Op je loonstrookje staat beschreven hoeveel uren je gewerkt hebt in de maand, je bruto uurloon, de vakantie-uren en het opgebouwde vakantiegeld.

Het is belangrijk om je gewerkte uren goed bij te houden en op het loonstrookje te checken of het klopt. Wanneer het niet klopt, kun je dit met je werkgever bespreken. Tot slot staat op je loonstrookje vermeld wat je netto loon is. Dit is het salaris dat overblijft nadat alle belastingen van het bruto loon zijn afgetrokken. Dit uiteindelijke bedrag krijg je maandelijks uitgekeerd. Één keer per jaar krijg je een jaaropgave. Op deze opgave staat vermeld hoeveel je dat jaar verdiend hebt. Je hebt dit formulier nodig om aangifte te doen bij de belasting dus bewaar het formulier goed!

BELASTINGTOESLAGEN

Heb je een bijbaantje? Dan betaal je inkomstenbelasting. Deze belasting kun je terugkrijgen van de belastingdienst. Het is dan wel belangrijk je de jaaropgave van je werk bij de hand hebt.

Via de website www.hoeveelkrijgij.nl kun je heel snel berekenen hoeveel geld jij nog terugkrijgt. Dit kan oplopen tot enkele honderden euro's. Op deze website kun je je belastingtoeslagen terugvragen door belastingadviseurs.

Via de website van de belastingdienst www.belastingdienst.nl kun je ook berekenen hoeveel belasting je terugkrijgt en terugvragen. Je hebt je DigiD code nodig om je belastingaangifte te doen.

NOTITIES:

SCHOOL / OPLEIDING / UITKERING

Het jongerenloket

Wil je graag naar school, maar weet je niet of je dan nog wel je huur kunt betalen? Wil je weten of je in aanmerking komt voor een uitkering?

Voor dit soort vragen kun je terecht bij het jongerenloket. Het jongerenloket is er voor alle jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar en gaat samen met jou bekijken welke opleiding of werk bij jou past. Het jongerenloket helpt jou bij het zoeken naar de juiste opleiding of biedt ondersteuning die gericht is op jouw persoonlijke situatie, zodat je weer kunt gaan werken.

Beroepskeuzetest

Weet je niet welke opleiding / beroep bij je past? Doe dan eens een beroepskeuzetest. Deze vindt je op internet: www.beroepskeuzetest.nl

Opleiding

Weet je welke opleiding je wilt gaan volgen, maar niet op welke school? Neem dan eens contact op met onderstaande scholen en vraag een gesprek aan. Misschien kun je een dagje meelopen om te kijken of die school/opleiding bij jou past.

www.arcuscollege.nl

www.leeuwenborghcollege.nl

RIJBEWIJS

In Nederland mag je vanaf je 17^e rijlessen nemen. Toch beginnen veel jongeren met rijlessen nadat ze 18 jaar zijn geworden. Opgaan voor je rijbewijs kost veel geld en je moet genoeg tijd hebben om te leren voor je theorie-examen en voor het plannen van je rijlessen.

Er zijn veel rij scholen waar je kunt leren voor je rijbewijs. Kijk eens op internet welke rij school bij jou in de buurt je aanspreekt. Bij het maken van een keuze is het goed om te kijken hoe groot het percentage van slagen is. Slagen er veel mensen? Dan is de kans groot dat het een goede rij school is.

Het is per persoon afhankelijk hoeveel rijlessen je nodig hebt. Het is belangrijk dat je meerdere lessen per week plant, zodat je went aan het verkeer en aan het besturen van de auto.

Eén rijles kost ongeveer € 45,00. In veel gevallen komen daar de kosten voor je theorie- en praktijkexamen nog bij. Hierbij moet je denken aan € 25,55 voor het theorie-examen en € 90,90 voor het praktijkexamen (tarieven per 1 januari 2013).

NOTITIES:

HANDIGE WEBSITES

Enkele handige websites die je kunt raadplegen om informatie op te zoeken of om belangrijke zaken te regelen:

www.digid.nl

www.belastingdienst.nl

www.ibgroep.nl

www.bijbaantje.nl

www.uvv.nl

www.heerlen.nl

www.kerkrade.nl

www.cjgparkstadlimburg.nl

www.kasboek.nl

www.rijksoverheid.nl

www.nibud.nl

www.zorgtoeslag.nl

COLOFON:

‘Wat moet ik regelen als ik 18 ben’
is een uitgave van XONAR

Samenstelling teksten en opzet brochure:
Anne Wijns, stagiaire

Eindredactie:
XONAR, Communicatie & PR

Vormgeving en druk:
P&P Company, Beek

Maastricht, augustus 2013

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

t. 043 604 55 55
f. 043 604 55 66

e. info@xonar.nl
i. www.xonar.nl